

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ทายาทรุ่นที่ 2 ของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า: สถานการณ์และการอพยพโยกย้าย” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาการกระจายเชิงพื้นที่ของทายาทรุ่นที่ 2 ของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่าในพื้นที่ 4 จังหวัดคือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดตาก จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษารูปแบบและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการอพยพโยกย้ายของทายาทรุ่นที่ 2 ของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่า
3. เพื่อเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendation) เพื่อเตรียมแผนงานและโครงการต่างๆ เกี่ยวกับการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานของทายาทรุ่นที่ 2

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 รายในจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดภูเก็ต จังหวัดละ 20 ราย โดยประยุกต์ใช้เทคนิค Snow Ball โดยให้ประชากรตัวอย่างช่วยแนะนำตัวอย่างต่อไป ผลการศึกษาพบว่า การที่เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องทำให้จำนวนแรงงานต่างด้าวชาวพม่ารวมไปถึงทายาทรุ่นที่ 2 ของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่ามีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้น โดยทายาทรุ่นที่ 2 นั้น คือ ทายาทที่เกิดในประเทศไทย หรือทายาทที่เกิดที่พม่าแล้วอพยพเข้ามายังประเทศไทย การย้ายถิ่นของบิดามารดาของทายาทรุ่นที่ 2 เป็นเพราะปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นเหตุผลหลัก กลุ่มตัวอย่างทายาทรุ่นที่ 2 ในพื้นที่ศึกษาประกอบด้วยชาติพันธุ์มอญ ไทใหญ่ พม่า กะเหรี่ยง ทวาย และลาหู่ โดยทายาทรุ่นที่ 2 กลุ่มที่มาจากพม่านั้นมาจากเขตการปกครอง 4 พื้นที่ทางภาคตะวันออกของพม่าตามแนวตะเข็บชายแดนของประเทศไทยคือ รัฐมอญ รัฐฉาน เขตตะนาวศรี และรัฐกะเหรี่ยง โดยส่วนใหญ่อพยพมาพร้อมกับครอบครัว บิดา มารดา ญาติ ตอนอายุ 6 เดือน ถึง 12 ปี ส่วนใหญ่อพยพเข้าไทยทางด่านระนองและกลับพม่าทางด่านแม่สอด และมีนายหน้าพาทางและเสียค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 4,500 – 17,000 บาท

แรงงานชาวพม่าซึ่งรวมถึงทายาทรุ่นที่ 2 ร้อยละ 28 อาศัยอยู่ที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ ร้อยละ 85 อยู่ที่อำเภอแม่สอด ร้อยละ 85 อยู่ที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร และร้อยละ 65 อยู่ที่อำเภอเมืองภูเก็ต โดยอาศัยอยู่ในชุมชนแรงงานพม่าในเชียงใหม่ 2 ชุมชน อำเภอแม่สอด 5 ชุมชน สมุทรสาครมี 31 ชุมชน และภูเก็ตมี 21 ชุมชน

นอกจากนี้แล้วยังอาศัยอยู่ร่วมกับคนในท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชนแออัด ทายาทรุ่นที่ 2 ส่วนใหญ่เริ่มทำงานตอนอายุระหว่าง 10 – 15 ปี และเริ่มทำงานในพื้นที่ศึกษาเลย เพราะเป็นเมืองใหญ่และเป็นแหล่งงาน โดยประกอบอาชีพหลักคือ ก่อสร้าง และเกษตร - ปศุสัตว์ที่จังหวัดเชียงใหม่ โรงงานและเกษตร - ปศุสัตว์ที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ต่อเนื่องประมงและประมงที่จังหวัดสมุทรสาคร ก่อสร้างและเกษตร - ปศุสัตว์ที่จังหวัดภูเก็ต

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทายาทรุ่นที่ 2 ในพื้นที่ศึกษามีรูปแบบของเส้นทางอพยพโยกย้ายจากพื้นที่ที่เริ่มทำงานอยู่ 4 รูปแบบ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1) กลุ่มทายาทรุ่นที่ 2 ที่อพยพโยกย้ายมาจากพม่าแล้วไม่อพยพโยกย้ายจากพื้นที่ที่เริ่มทำงาน 2) กลุ่มทายาทรุ่นที่ 2 ที่เกิดในประเทศไทยแล้วอพยพโยกย้ายจากพื้นที่ที่เริ่มทำงาน 3) กลุ่มทายาทรุ่นที่ 2 ที่อพยพโยกย้ายมาจากพม่า แล้วอพยพโยกย้ายจากพื้นที่ที่เริ่มต้นทำงาน 4) กลุ่มทายาทรุ่นที่ 2 ที่เกิดในประเทศไทยแล้วไม่อพยพโยกย้ายจากพื้นที่ที่เริ่มทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญที่ทำให้เกิดการอพยพโยกย้ายจากพื้นที่ที่เริ่มทำงานมีอยู่ 4 ปัจจัยคือ 1) การประกอบอาชีพและรายได้ 2) ความสามารถในการพูดภาษาไทย 3) สถานะบุคคล และ 4) ชาติพันธุ์

สำหรับปัจจัยที่ดึงดูดให้ทายาทรุ่นที่ 2 อพยพโยกย้ายหรือกลับเข้ามาในพื้นที่ศึกษามีอยู่ 3 ปัจจัยคือ 1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ 2) ปัจจัยทางสังคม และ 3) ปัจจัยทางวัฒนธรรม และกลุ่มตัวอย่างทายาทรุ่นที่ 2 ส่วนใหญ่ไม่ต้องการอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่ศึกษาโดยมีเหตุผลหลัก 3 ประการคือ 1) ครอบครัว 2) งาน และ 3) การศึกษา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการจัดการกับแรงงานทายาทรุ่นที่ 2 ของผู้ย้ายถิ่นจากประเทศพม่าโดยกำหนดมาตรการที่เหมาะสมสำหรับแรงงานต่างด้าวทายาทรุ่นที่ 2 โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการแรงงานของภาคเอกชนและการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน และตั้งอยู่บนหลักการของการใช้แรงงานต่างด้าวโดยถูกกฎหมาย

Abstract

The objectives of the research “Second Generation of Migrants from Myanmar: Situation and Intermigration” are 1) to study spatial distribution of second generation of migrants from Myanmar in 4 Provinces: Chiang Mai, Amphoe Mae Sot in Tak, Samut Sakhon and Phuket; 2) to study pattern and factors affecting decision in migration, and 3) to propose policy recommendation in order to prepare a plan and projects for migration and intermigration of second generation of migrants from Myanmar. This research is conducted by applying both quantitative and qualitative methods by setting up in depth interviews of 20 samplers from 4 study areas with a total of 80 cases.

The purposive samples were selected by inducing Snow Ball techniques by which the researcher asked the sample to introduce another sample and so on. The result of this study shows that an increase in Thailand’s economy has attracted large numbers of migrant workers from Myanmar including their descendents. Second generation migrant from Myanmar is defined as Thailand born descendants of Burmese migrants or Burmese born descendants who migrated into Thailand. The parents of these second generation migrants have migrated into Thailand mainly because of economic reasons. The samples of second generation migrants from Myanmar in this study consists of Mon, Shan, Burmese, Karen, Tavoy and Lahu peoples by which those who were Burmese born came from 4 administrative areas along the Myanmar – Thailand border which are Mon State, Shan State, Tanintharyi Division and Kayin State. Most of them crossed the border with their families, parents or relatives when they were 6 months old to 12 years old. They preferred to cross the border at Ranong Check Point and travel back to Myanmar by the Mae Sot Check Point. Their travels were mostly guided by brokers who would charge expenses depending on distance and difficulties in travelling by which an amount is between 4,500 – 17,000 Baht.

The spatial distributions of Burmese workers (including their second generation descendants) are 28% in Amphoe Muaeng Chiang Mai, 85% in Amphoe Mae Sot and Amphoe Muaeng Samut Sakhon, and 65% in Amphoe Muaeng Phuket. They live in 2, 5, 31 and 21 Burmese worker communities in Chiang Mai, Amphoe Mae Sot, Samut Sakhon and Phuket, respectively. Furthermore, they distribute themselves to live with local dwellers especially in congested areas. Most of the Burmese second generation descendants started their jobs at the age of 10 – 15 years old within these 4 study areas because these locations are big cities and have many employment. Their top 2 occupations are: construction and agriculture-livestock for Chiang Mai; manufacturing and agriculture livestock for Mae Sot; fishery industry for Samut Sakhon and construction and agriculture livestock for Phuket.

It can be concluded from this study that there are 4 intermigration patterns which can be ranked as follows: 1) Burmese born second generation of migrants from Myanmar who did not migrate from the first working area; 2) Thailand – born second generation who migrated from the first working area; 3) Burmese – born second generation who migrated from the first working area and 4) Thailand – born second generation who did not migrate from the first working area. Moreover it can be concluded that there are 4 major personal factors affecting intermigration which are: 1) occupation and income; 2) ability to speak the Thai language; 3) personal status (have/don't have work permit) and 4) ethnic group.

There are 3 pull factors that attracted second generation descendants to intermigration or back into study areas: 1) economic factors; 2) social factors and 3) cultural factors. Most of the second generation descendants do not want to move out from the study areas because of 3 main reasons: 1) family, 2) job and 3) education. Besides, the researcher also proposed a recommendation policy for the management of second generation workers in order to meet with labor demands from the private sector together with national security and defense and within the principle of legal employment of migrant workers.